

ཕྱི་ཏིག་གླིང་གི་དགའ་རྩོན།

མཚོ་ཚོན་བོད་ཡིག་གསར་འགྱུར་ཁང་གིས་བསྐྲིགས།

མི་རིགས་དཔེ་སྟུན་ཁང་།

图书在版编目(CIP)数据

珍珠岛盛宴/青海藏文报编辑部选编. —北京:民族出版社, 2006. 6

(三贴近文库)

ISBN 7-105-07792-1

I. 珍... II. 青... III. ①杂文-作品集-中国-当代-藏语②文艺评论-中国-文集-藏语
IV. I217.1

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2006)第 067889 号

珍珠岛盛宴

编 者	青海藏文报编辑部
出版发行	民族出版社
地 址	北京市和平里北街 14 号
邮 编	100013
网 址	www.e56.com.cn
印 刷	北京迪鑫印刷有限公司
经 销	全国各地新华书店
开 本	850mm×1168mm 1/32
印 张	9
印 数	0001-1500 册
版 次	2006 年 6 月第 1 版
印 次	2006 年 6 月北京第 1 次印刷
定 价	14.50 元

该书如有印装质量问题,请与本社发行部联系退换
(藏文发行科电话:010-64227665 58130509)

责任编辑：周毛吉
交巴李加

རྟོག་གནས་རྒྱན་དབང་པ་རྒྱན་པ།

— 《ཉེ་བཅར་ཚཱ་མཛོད་》ཉེ་ལོ་རྟོག་གནས་པར་བྱས་པ།

ཉེ་བའི་ལོ་འགའི་ནང་། ཉང་ལྷང་དབྱང་གིས་རང་རྩེ་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་
གསར་འཛུར་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱབས་ལས་རྟོག་གནས་ལ་ཡང་དང་ཡང་དུ་“ཉེ་བཅར་གསུམ་”
གྱི་རེ་འདུན་ཏེ། “དངོས་གནས་དང་ཉེ་བར་བཅར་བ། འཚོ་བ་དང་ཉེ་བར་
བཅར་བ། མང་ཚོགས་དང་ཉེ་བར་བཅར་བ”བཅས་བརྟོན་ཞིང་། རྒྱན་པས་
བཟང་བར་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་“དཔལ་ཡོན་རྣམ་གསུམ་”གོང་དུ་ཉེ་ལོ་བར་ཞབས་སྟེ་
དགོས་ཚུལ་ནན་ལྟོན་གནང་སྟེ། གསར་འཛུར་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱབས་ལས་དོན་ཅམ་
གྱིས་མ་བྱེད་པར། རྟོག་གནས་ལས་དོན་སྦྱོར་ས་ལྷང་ཐང་ཀར་སྦྱོར་ཚོགས་འཕེལ་
རྒྱས་གྱི་དགོས་མཁོ་ཚཱ་མཛོད་པར་བྱ་དགོས་པའི་རེ་འདུན་བརྟོན།

དཔལ་ན་འདྲ་ཚགས་པར་ཁང་གིས་《མཚོ་རྒྱན་བོད་ཡིག་གསར་འཛུར་》
ཉེ་ལོ་འགྲོ་ཚུགས་ནས་ལོ་རྒྱུ་འཁོར་བར་རྟེན་འབྲེལ་བྱ་བའི་རྒྱལ་གྱིས་《ཉེ་
བཅར་ཚཱ་མཛོད་》ཅེས་པའི་སྐུ་ལྷན་དེབ་ཕྱིང་འདི་ཉེ་ལོ་བའི་འགོ་བཟུང་།
དེབ་ཕྱིང་འདིའི་ཁག་དང་པོ་ལ་དེབ་བཞི་འདུས་ཤིང་། རང་རྩེ་ཚོགས་པར་
དུ་ལོ་མང་པོའི་རིང་བཤོད་བྱིན་པའི་གསར་འཛུར་བཙམས་ཚོས་དང་ཚཱ་མཛོད་རྟོག་

པ་ཡིན། 《གོམ་སྐབས་དང་ཞབས་རྗེས》ནི་གསར་འགྲུར་གྱི་རྩོམ་པ་བྱས་ཏེ།
འོད་ཡིག་རྒྱང་ནས་ད་རྒྱུར་གསར་འགྲུར་རིག་པའི་རིག་ཁག་དང་མེད་པར་
གཞིགས་ནས་འདིའི་ལམ་སྲོལ་འབྲེད་པར་མཐུན་སྦྱེན་ཅམ་བཅོས་པ་ཡིན།

རྩོམ་རིག་ནི་དམངས་རྒྱུ་ལ་དབང་བའི་ལྷན་ཚོས་འཛིན་ཞིང་། མི་
དམངས་ཀྱི་རྒྱབས་པོ་ཆེ་བའི་རྒྱ་ཚོགས་ལག་ལེན་དང་སྤྱན་སྤུམ་ཚོགས་པའི་འཚོ་
བའོལ་སྤངས་དང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཆགས་ལྡང་རྣམ་འགྲུར་བཅས་ནི་རྩོམ་རིག་
གི་བརྗོད་དོན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྲུང་ཁྲུངས་ཡིན་ལ། འདི་དག་གསལ་ལྡང་
བརྟན་འདྲ་དང་བཅས་པར་མཚོན་པའི་འགན་བབས་ཁྲུང་འདུག་པ་ནི་རྩོམ་
རིག་རྒྱན་དབང་ཉིད་ཀྱི་ཆེ་དཔལ་ཉམས་མེད་རིང་དུ་འཛིན་པའི་རྒྱ་མཚན་
དུ་འང་ལྡར་ཡོད། རྩོམ་རིག་གི་རོ་བོ་ཉིད་ཅི་ཡིན་པ་ལ་ཁ་ཚོན་གཅོད་སྲོ་བ་ཞིག་
མིན་ན་ཡང་། རིམ་བྱོན་མཁས་མཚོག་རྣམས་ཀྱིས་ཡང་ཡང་དཔུང་ནས་བྱེ་མ་
ལས་གསེར་བཅགས་ཡོང་བའི་གནད་རྟེན་པ་ལྟ་ན། རྩོམ་རིག་ནི་རག་གི་རྒྱ་
རྩལ་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་གནས་ལས་ལྟ་བུ་མཐོ་བ་དང་། དངོས་གནས་ལས་
ལོ་བ་ཟབ་པ་དང་། དངོས་གནས་ལས་འབྲུར་དུ་ཚོན་པ་དང་། དངོས་གནས་
ལས་འཚོ་བའི་དོན་དམ་ཉོགས་པའི་རྒྱལ་དུ་མཚོན་འགོད་ལྷན་བུ་བ། ཡོང་
ཁྲུངས་དམངས་ཡིན་ལ་འཕྲོད་ལུས་ཡང་དམངས་ཡིན་པའི་ནང་སྦྱེན་གནས་
ལྷིང་། དེ་ནི་རྒྱ་ཚོགས་འཕེལ་འགྲུར་གྱི་འཕར་རྩ་བརྟེན་གནས་ཤིག་དང་།
དམངས་ཀྱི་འཚོ་བར་ལྡང་དོར་བསྐབ་པའི་གནས་ཤིག་ཡིན་ལ། འཕྲོ་བ་མིར་
རྒྱུ་ཤུག་གི་ཤིས་ཀྱང་ཞོར་དུ་སྤྲོན་པའི་“རྣམ་ཤིས”དེ་ལ་རབས་དཔལ་ཡོན་
ཅན་གྱི་རྒྱ་ཚོགས་སྤྱང་གིས་འབྲེན་པའི་ཡོན་ཏན་བརྒྱུར་ཡོང་བ་ཡིན། སྲིད་ཞི་
གཞེས་ལས་མཐོན་སྲིད་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱི་དོན་རྒྱུན་བར་རྒྱས་བརྗོད་དང་འཕྲོག་
བརྗོད་ཀྱི་རྒྱ་རྩལ་བབས་ལམ་ནས་གནས་རྒྱལ་དུ་གནས་སྤྱགས་སྦྱོན་འགྲུར་བ་ནི་
ཉིད་ཀྱི་ལྷན་ཚོས་ལྡང་དེ་བ་ཞིག་རེད། གསར་འགྲུར་ལའང་དམངས་རྒྱུ་ལ་

དབང་བའི་བྱུང་ཚེས་ཡོད་ཅིང་། བརྗོད་བྱ་འཛིན་སྐྱབས་ཀྱི་ཆ་ནས་བརྟན་འདྲ་
 དང་བཅས་པར་མཚོན་དགོས་པའི་དེས་པ་མེད་པ་དང་། ལྷ་ས་བརྗོད་དང་
 འཕྲིག་བརྗོད་དང་ལྷ་འཕྲུལ་ལྷ་བུའི་ཉམས་སྐྱབས་མི་བཟོ་བ་དང་། དེས་གནས་
 ལས་ལྷ་བ་མཚོ་བ་དང་མོ་བ་ཟབ་པ་དང་འབྱུར་དུ་ཐོན་པ་དང་འཚོ་བའི་དོན་
 དམ་རྟོགས་པ་བཅས་ཐད་ནས་རྩོམ་རིག་ལས་དམའ་བ་ཙམ་ལས་མིན་དུ་ཉེ་
 མཚུངས་ཡིན་གྱིད། དེར་གཉིས་འདིར་ག་འདྲའི་ཡག་པར་སྐྱབས་ཞིང་ཡིད་དུ་
 འོང་བའི་དོན་དག་ལ་བརྟུགས་སྐྱུལ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ། ག་འདྲའི་རིན་ཐང་ལྷན་
 ཞིང་ག་ཟེངས་སུ་འདོན་འཚལ་བའི་དོན་དག་དར་སྤེལ་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་པ། ག་
 འདྲའི་མ་རབས་ཐ་ཤལ་གྱི་དོན་དག་ལ་མཚང་འབྲིན་ལྷག་གཞུས་གཏོང་རྒྱ་ཡོད་
 པ། འདི་དག་ནི་གསར་འགྱུར་གྱི་དམིགས་བྱ་ཡིན་ལ་རྩོམ་རིག་གི་དམིགས་བྱ་
 ཡང་ཡིན་པས། འདི་གར་འདྲུས་པའི་རྩོམ་རིག་བརྩམས་ཚུལ་དང་གསར་
 འགྱུར་བརྩམས་ཚུལ་ཀྱང་འདི་ནང་བཞིན་ལག་བརྟུར་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་
 ལགས།

“ཉེ་བཅར་གསུམ” ཟེར་བའི་དམིགས་གནད་དེ་དེས་གནས་སུ་སྐྱབས་
 བའི་སྐབས་བབ་དགོས་མཁོ་དང་འཚོ་བ་ལས་ཐོན་པའི་སྐབས་བབ་དགོས་མཁོ་
 དང་མང་ཚོགས་ལ་སྤད་པའི་སྐབས་བབ་དགོས་མཁོ་རྩོམ་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁ་
 གཏད་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་བཅར་གྱི་ཕྱོག་རྒྱ་རྒྱང་བཞེད་པ་ཡིན་དེས། ཉེ་བར་
 བཅར་བའི་དམིགས་གནད་ཀྱི་ཕྱོག་རྒྱའི་དོན་ནི་སྐབས་བབ་དང་ཐད་ཀར་གྱི་
 དགོས་མཁོར་བརྗོད་འཛིག་དང་ལེན་མི་བྱེད་པ་ལ་མོ། །གལ་ཏེ་བྱིད་ཀྱིས་བྱིས་
 པའི་རྩོམ་མམ་གཉེར་བཞིན་པའི་རིག་གནས་གང་དེ་དེས་གནས་དང་འཚོ་བ་
 དང་མང་ཚོགས་དང་རྒྱང་བཞེད་ཅིང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་ཐད་ཀར་དགོས་
 གཏུགས་ལ་བརྗོད་འཛིག་དང་ལེན་མ་བྱས་ཚེ། ཐན་མི་ཐོགས་པ་མིན་པའི་དབང་
 དུ་བཏང་ན་ཡང་། གོས་ལྷན་གྱི་ནས་ཟེ་འཕྲུག་ལངས་སར་འབྲད་པ་དང་།

གཉིས་སུ་མེད་པས། གང་དང་སུ་ཡིས་དམིགས་བརྒྱགས་ནས་ཁྱེད་ཀྱི་ལྷ་བ་
 འབྲས་ལ་མཚོང་རྒྱུ་བྱས་པ་མིན་ན་ཡང་། དེས་གནས་དང་འཚོ་བ་དང་
 མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁྱེད་ཀྱི་ལས་ཀ་དེར་བརྩི་འཇོག་དང་ལེན་ཅད་ནས་རྒྱུང་
 བཟུང་སྲིད་པ་རེད། ཡང་ན། ཡ་རབས་སུ་སྟེག་པ་ནི་མིའི་རང་གཤིས་དང་སྤྱི་
 ཚོགས་ཀྱི་རྩོམ་དང་སྤྱོད་ལས་མར་གནས་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཤིག་ཡིན་སྲིད། འོན་
 ཏེ་དེ་དང་འགལ་ཟླ་གཅིག་ལྟར་གྱི་རྒྱུ་ལ་དུ་མིའི་རིགས་ལ་ད་རུང་མ་རབས་རྒྱུང་
 བཟུང་གྱི་རང་གཤིས་དང་སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱུགས་དང་རྒྱན་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་ཀྱང་
 ལྡན་དང་གི་བ་མ་ངེ་བཞིན་ཡོད་པས། རིག་གནས་ཀྱི་ལས་ཀ་བམས་ཅད་པོ་
 ཡར་འཕེལ་རྒྱན་ཚོན་གྱི་རྒྱུགས་དང་མཐུན་པའི་དེས་པ་མེད། འདི་བཞིན་དུ་ཉེ་
 བཅར་གྱི་རིག་གནས་ལས་ཀ་ལའང་རྣམ་སྐྱོན་མི་འདྲེས་པ་དང་རྒྱན་འབྲལ་མི་
 འབྲུང་བ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་བཅར་ཉེ་བའི་དབང་དུ་དང་ལེན་
 འཚོབ་སྐྱོབ་དང་འཚོབ་པ་ལུབ་ཆེ་བའི་རྒྱན་གྱིས་རྣམ་སྐྱོན་སེལ་མཐོགས་པ་དང་
 དེའི་རྒྱུར་བདེན་རྒྱུན་བརྟན་ལྷུང་བའི་ཁྱད་ཚོས་འཇོན་པས། ཡར་འཕེལ་རྒྱན་
 ཚོན་གྱི་ཚོས་ཅན་དང་ཡང་བཅར་ཉེ་བ་ཡིན་སྲིད། “ལག་ལེན་ནི་བདེན་ལུགས་
 བཤེར་བའི་གཞན་བཀག་ཚད་གཞི་འབབ་ཞིག་ཡིན” ཞེས་པའི་ལེགས་བཤད་
 འདི་ནས་ཀྱང་། བདེན་པ་རྟེན་དགོས་ན་བཅར་ཉེ་མིན་དང་ལག་ལེན་དང་
 འབྲེལ་དམ་མིན་བཅས་ལ་རག་ལས་ཡོད་པ་མངོན་ལྟགས་གཉིས་ནས་ཤེས། དེ་
 ཡང་། རྣམ་པ་གང་ཡང་རུང་བའི་རིག་གནས་ཤིག་ཆགས་ཟིན་པ་ན། དེ་ལ་
 འཆུན་སྐུལ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་རུས་ཡོད་པ་ཡིན། གྲོག་གཙོང་མི་རུང་ཞེས་པའི་རིག་
 གནས་ལྟ་བུ་འདི་ཆགས་སྟེན། མི་གསོད་ཉེ་འདེད་དམ་མི་ཤི་ཉེ་འབྲེལ་ལྟ་བུའི་
 ཉེས་དམིགས་འཚོག་པ་དང་། རྒྱ་ཁམས་ཀྱི་དེས་པོ་ཀྱང་དང་མཚོ་འཐུན་
 ངང་འཚོ་བ་རྩོམ་ནས་སྤྱི་མའི་སྤྱི་མར་འཚོ་རྟེན་སྤྱོད་བའི་ཅད་ནས་འཆུན་རྒྱེན་
 དུ་འབྱུང་སྲིད། ཡིན་ན་ཡང་། རིག་གནས་དེ་འདྲའི་ཁོར་ལུག་ནས་ཉེ་ལས་

རྒྱུ་བ་དང་བགས་ཚོར་རྒྱག་པ་ལྟ་བུའི་ལག་ལེན་ལ་ཚོད་འཛིན་ཕྱེད་པ་རྒྱང་
 ལྷ་བཙོན་པ་དེ་བཞིན། འཇུག་རྒྱུན་དེས་ཕྱིན་ལོག་ལ་ཚོད་འཛིན་ཕྱེད་པ་ཅམ་
 ལྷིས་མ་ཟེང་པར་ཡར་འཕེལ་ལའང་ཚོད་འཛིན་ཕྱེད་ལྷིད། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་ཕྱིན་
 ལོག་ལ་ཚོད་འཛིན་པ་རེད། ལྷུལ་རྒྱུན་དེས་ཡ་རབས་ལ་སྐྱལ་འདེད་ཅམ་ལྷིས་
 མ་ཟེང་པར་མ་རབས་ལའང་སྐྱལ་འདེད་ཕྱེད་ལྷིད། འོན་ཏེ་གཙོ་བོ་ཡ་རབས་
 ལ་སྐྱལ་འདེད་ཕྱེད་པ་རེད། དེའི་ཕྱིར་མི་དམངས་ཀྱི་དངོས་གནས་ལག་ལེན་
 དང་འཚོ་བར་བཅར་ཉེ་བའི་རིག་གནས་སྤེལ་ན། ལྷུལ་རྒྱུན་གྱི་དྲང་སྟོགས་ལོན་
 ཉན་ཆེས་ཆེར་གཏོང་བ་དང་འཇུག་རྒྱུན་གྱི་སྟོག་སྟོགས་ཕྱེད་ལྷུས་ལས་སྐྱོལ་བར་
 འགྲོ་བའི་ཕན་ལོན་དེ་རྒྱུད་བཀྱེད་པའི་རིག་གནས་ལས་སྐྱལ་འདེད་ལྷུར་ལྷིས་བཟང་
 བ་ཤིན་ཏུ་གསལ། རྒྱ་མཚན་འདིའི་དབང་དུ་ཉེ་བར་བཅར་བའི་རིག་གནས་
 སྤེལ་ན་ནི་ཡར་འཕེལ་སྐྱོན་སྐྱོན་གྱི་རོ་བོ་དང་ཡང་ཐག་ཉེ་བ་རེད། ཉེ་བཅར་
 རིག་གནས་སྤེལ་བའི་མི་ལ་རྒྱུད་བཀྱེད་རིག་གནས་སྤེལ་བའི་མི་ལས་རིག་གནས་
 དང་ལག་ལེན་བྱང་ཚད་བྱང་གྱི་སྲུང་བྱ་དེ་བས་མཐོ་བ་རེད། ཁོ་ཚོ་རིག་གནས་
 ལ་མཁས་ཤིང་རིག་གནས་ལག་ལེན་ལ་འཛོན་བྱང་ལྡན་དགོས་པ་མ་ཟེང་། དུག་
 ཚོག་གམ་རིགས་གཞུང་ཅམ་ལྷིས་མི་ཚོག་པར། སྤྱི་ཚོགས་ལ་བརྟག་མཁས་ཤིང་
 སྤྱི་ཚོགས་ལག་ལེན་ནང་བྱང་ཀར་ཞུགས་ནས་སྐབས་བབ་དོན་བྱ་ལག་འཁྱར་ས་
 ལའང་འཛོན་བྱང་ལྡན་དགོས། རྒྱུད་བཀྱེད་རིག་གནས་གཉེར་སྤྱངས་ལས་
 མང་ཤོས་དེ་མི་སྡེར་ལྷིས་ལྷུན་རིང་ལས་བྱའི་རྣམ་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་ལ། ཉེ་
 བཅར་རིག་གནས་གཉེར་སྤྱངས་ལས་མང་ཤོས་ནི་ཕྱེ་ཁག་གམ་དེ་བས་ཞུབ་ཆེ་
 བའི་ཁོངས་ཀྱི་མཉམ་ལས་ལ་བརྟེན་འདུག དེ་ལ་ཁབ་གསོག་ནས་སྤྱང་བྱ་དང་
 རྒྱུད་བྱ་གསོག་ནས་གྱི་ལྟ་བུའི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་ཀྱང་ཉམ་ཏུ་སྤང་། དེ་ལྟ་བུ་ཅག་
 ཚོག་གསོག་ནས་མ་ལག་ཅན་ཞིག་སྤྱིང་བ་དང་། སྐབས་སྤང་གཉེར་ནས་ལྷུན་
 རིང་ལ་ཕན་པ་ཞིག་སྤྱིན་པ། རགས་རོབ་གསོག་ནས་ཞིབ་རྒྱས་ཅན་ཞིག་བཟོ་

པའི་གཞེར་རིམ་ཞིག་བརྒྱན་གྱི་ཡོད་པའང་ཞིང་གི་རང་བཞིན་དབང་ཏུ་རྒྱར་
ཡོད། ད་ལན་དེད་ཚགས་པར་ཁང་གིས་《ཉེ་བཅར་ཚོམ་མཛོད》བསྐྱེགས་
པའང་འདི་ལྟགས་སྟུང་མོ་བྱས་པ་ཡིན།

ཉེ་བཅར་རིག་གནས་སྐྱེལ་རྒྱ་དེ་རིག་གནས་མ་ལག་གསར་པ་ཞིག་སྐྱབ་
པའི་འཇུག་སྒོ་གལ་ཆེན་ཞིག་ཡིན་སྲིད། རང་དོན་འཁྲོངས་པའི་བྱིམ་ཚང་ཞིག་
ལ་མཚོན་ན། ཏུས་སྐོལ་ལུལ་སྐོལ་དང་འཚམ་པའི་ནང་དོན་སྟུག་དོར་དང་ཅ་
ག་ཅ་ལག་འཛུམས་དགོས་པ་ནང་བཞིན། རྒྱལ་ཁབ་བམ་མི་རིགས་ཤིག་གི་ཆ་
ནས་བཤད་ཀྱང་། ཏུས་རབས་དང་མཐུན་ཞིང་འཛུམ་གྱིང་མི་རིགས་གཞན་
དག་ལས་རང་རྒྱལ་སྐྱོགས་པའི་དཔལ་འཕྱོར་དང་རིག་གནས་དང་ཚན་རྩལ་
གྱི་སྒྲིབས་འཕྱོར་ཞིག་ཅིས་ཀྱང་དགོས་པ་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ད་གཟོད་རྩ་
དྲག་ཆེ་བའི་སྐྱི་ཚོགས་འགའ་ཚོར་ནང་ནས་ལུན་བཟན་པམ་མིན་གྱི་གོ་གནས་
ཤིག་འཛིན་དེས། རང་རེད་རྒྱལ་ཁབ་གྱིས་གལ་རིམ་འབབ་ཚོད་གནད་ཏུ་
བཟུང་བའི་རྒྱལ་ཆེན་བསྐྱར་ནས་དཔལ་འཕྱོར་བད་གྱི་འཇུགས་སྐྱབ་ཉེ་བ་བྱས་
ཉེ་བཅོས་བསྐྱར་སྒོ་འབྱེད་གྱི་རྒྱལ་ཆེན་ལག་བཟུར་བྱས་རྒྱུ་དཔལ་འཕྱོར་
དང་རིག་གནས་དང་ཚན་རྩལ་བཅས་གྱི་སྐྱོགས་གང་མང་ནས་འཛུམ་གྱིང་
ཡོངས་གྱི་མིག་ལྡན་ཏུ་ལས་པའི་བྱས་རྗེས་བཞག་ཡོད། ད་ལྟའི་ཀྱང་གོ་ནི་
འཛུམ་གྱིང་དཔལ་འཕྱོར་གོང་སྐོལ་དང་ཞི་བདེ་རྒྱལ་སྐྱོང་བད་གྱི་རྒྱལ་སྐྱོབས་
འཇུག་གནས་ཤིག་ཏུ་རྒྱུར་ཡོད། འོན་ཀྱང་འཕེལ་རྒྱས་སྟུ་སྐྱིབ་ཆེ་བའི་རྒྱལ་ཁབ་
དང་བསྐྱར་ནང་ཏུ་ཉེ་བག་མི་རྒྱུད་བཡོད་པ་དང་། བང་སྐྱོས་དཔལ་འཕྱོར་
འཕར་སྐྱོན་འཇུང་སྟངས་དང་རང་བདག་ཤིས་བྱའི་ཚོན་དབང་གིས་དཔལ་
འཕྱོར་དང་ཚན་རྩལ་ལ་བརྩོ་བའི་ལྟགས་ཕྱིན་བད་ནས་མངོན་གསལ་ཏུ་ཞན་པ་
ཡིན་སྲིད། ཚན་རིག་དང་མཐུན་པའི་འཕེལ་རྒྱས་ཉེ་བ་ལག་ཏུ་བསྐྱར་བར་དོ་
སྐྱོང་བྱེད་པ་དང་། ཡོན་རྒྱུད་ཅན་གྱི་སྐྱི་ཚོགས་སྐྱབ་པར་དོ་སྐྱོང་བྱེད་པ།

གསུམ་པོ་ལྟེན་ཅན་གྱི་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱེ་བ་པར་དོ་སྤངས་ལྟེན་པ་བཅས་ཀྱི་ལྟེན་སྐྱོ་གསུམ་
 མེད་རྒྱུ་མ་དབ་དང་རིམ་པར་བརྟེན་ཞིང་ལག་ལེན་ལྟེན་བཞིན་པའི་སྤངས་ཡིན།
 རང་རྩེའི་ཅོད་རྒྱལ་དག་ལ་མཚོན་ན། གཞུང་པོ་ཉི་ལ་ཚོད་ལྷན་པ་དང་བཅུ་
 སྟག་རིག་གནས་ཀྱི་གཞི་བཞེད་གང་འདྲ་ཡིན་པར་ལྟར་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་སྐྱེ་བ་
 ལྱིས་ཡིད་ཚེས་པར་འདྲུག་པའི་སྐབས་ཤིག་མིན་ཚོད་རེད། དེ་དག་གི་ལྷན་
 གཤེགས་སྐྱོ་ཚོགས་ནས་བགས་བསོད་རྒྱུད་འཛིན་སྐྱོ་ཚོགས་ལྷུ་ལྷུ་གསུམ་པ་དང་། ལ་
 ཚོགས་གི་འཚོགས་སྐྱེ་བ་དཔལ་འཕྱོར་དང་གསོལ་རྒྱུ་དཔལ་འཕྱོར་ནས་རང་ལྟར་
 མཚུན་ལ་བརྟེན་པའི་ཞིང་སྐྱེ་གསུམ་དཔལ་འཕྱོར་(རང་སྐྱེད་དཔལ་འཕྱོར་ཞེས་གྲུང་
 བྱ)ལ་ཞུགས་སྐབས། མེས་དཔོན་ལྷན་གསུམ་གཙུག་པོའི་སྐྱོན་ལྟོན་དམ་པ་
 ལྷན་གྱིས་ལ་བཟང་རྒྱུན་རྒྱུད་དང་གཞན་བཟང་དཔེ་གཡར་དང་གཞི་དེ་ནས་
 གསུམ་པོ་ལྟེན་བྱས་པར་བརྒྱུད་ནས་རང་རིགས་ལ་བཞག་པའི་ནང་ལོ་མ་སྟུག་
 ལོར་རེད། དེས་ན་བགས་བསོད་རྒྱུད་འཛིན་སྐྱོ་ཚོགས་ནས་མ་ཚ་རིང་ལྷུགས་སྐྱོ་
 ཚོགས་སྐྱོ་ཞུགས་པ་དང་། རང་ལྟར་དཔལ་འཕྱོར་ནས་སྐབས་སྐྱེ་བ་སྐྱོ་གསུམ་
 འཕྲུལ་ཚལ་སོགས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་བཟོ་ལས་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོ་ཞུགས་སྐབས། ལུ་
 ཅག་གིས་རིག་གནས་ནང་ལོ་མ་སྟུག་ལོར་དང་ཅ་ག་ཅ་ལག་ཅི་ཞིག་བསྐལ་ཡོད་
 ཅེས་པ་ན། ཡིད་སྟུག་སྟུག་དང་ཞེ་སྐྱོ་སྐྱོ་ཚུལ་དུ་འདྲུག་པའལ་སྐྱོ་ཚོགས་ཅན་ཁ་
 བས་ཀྱིས་དེད་ཅག་ལ་དེ་འདྲ་མ་ལྟར་གྲུང་ཚོགས་སྐྱོ་བྱའི་སྐྱེ་བ་སྐྱོ་ལྟེན་ལྟེན་ལྟེན་
 བཞེད་ཀྱི་མི་འདྲུག་ མ་ཚ་རིང་ལྷུགས་ནས་སྐྱོ་ཚོགས་རིང་ལྷུགས་སྐྱོ་ཚོགས་སྐྱོ་
 ཞུགས་འཚོ་བརྩམས་ཤིང་། བཟོ་ལས་དཔལ་འཕྱོར་ནས་འཛིན་སྐྱོ་དཔལ་ཚལ་
 དང་ཨང་རྟགས་ལག་ཚལ་དང་སྐྱོ་དངོས་ལག་ཚལ་སོགས་ལག་ཚལ་མཚོ་གསུམ་
 ལྱིས་མཚོན་པའི་ཤེས་རིག་དཔལ་འཕྱོར་རལ་སྐྱོའི་བཟོ་ལས་སྐྱོ་ཚོགས་གྲུང་ལེར་
 བར་འཇུག་བཞིན་པའི་དེད་རབས། རང་རྩེའི་རིག་གནས་ནང་ལོ་མ་སྟུག་ལོར་
 དང་ཅ་ག་ཅ་ལག་གང་ཅི་བཞག་ཅིང་བསྐལ་ཡོད་ཅེས་པ་ན། སལ་མེར་དུ་ལས་

པའི་རྒྱལ་དུ་འདུག་པ་ལས་སྐྱོ་སྐྱོ་འགག་འགྲོ། དེའི་སྤྱིར། བོད་ཁུལ་ལ་མཚོན་
 བྱ་ངེས་མཁོ་རིག་གནས་དང་སྤྱན་མོང་རིག་གནས་ཐད་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་བྱ་ལོན་
 རྒྱེད་དུ་སྤྱིད་ཀ་བརྟེན་པའི་ཚད་རྒྱུད་མང་དུ་གསལ་སོང་། རིག་གནས་རྒྱན་སྤྱོད་
 ཐད་ནས་ཐབས་ཞན་པ་དང་། དཔེ་གཡར་ཐད་ནས་ལམ་དོག་པ། གསར་
 འབྱེད་ཐད་ནས་རྒྱབ་པ་གཉེན་པ་བཅས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མངོན་འདུག ཡིན་
 བྱའང་ཁག་འདི་གཞན་ལ་འཕེལ་བ་དང་འཁང་ར་བྱས་ནས་ཅི་ཡང་མི་འོང་།
 ཐབས་ལམ་འདེམས་མཁས་ལ་གཅིགས་འཛིན་བྱས་ནས་གཞན་ལས་འབད་
 བརྩོན་སྤྱིད་བྱས་ཆེ་བར་མཚོང་རྒྱུ་དུ་འདི་འཕེལ་རྒྱས་བསྐྱེད་དཔོན་ན། མོག་
 མར་རིག་ཁག་གསར་བ་དང་གཞིགས་གཏོགས་ཡན་ལག་རིག་ཚན་གསར་པ་
 འབྱས་ཚང་དུ་གཏོང་རྒྱུ་འདི་ནི་རིག་གནས་སྤྱིའི་རྒྱན་སྤྱོད་དང་དཔེ་གཡར་དང་
 གསར་འབྱེད་བཅས་ཀྱི་མང་གཞིའི་གནད་དམ་པ་རེད།

སྐབས་བབ་དཔོན་མཁོ་དང་དངོས་གནས་ལག་ལེན་ལས་བརྟོན་པའི་གྲང་
 བྱ་རྒྱར་ན། སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཚོང་ཁྲོམ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཁོར་ལུག་
 འདི་ནས་ངེས་པར་སྤྱི་མས་ལུགས་ལ་གཅིགས་ཆེན་ཕྱེད་པ་དང་། དཔལ་འབྱོར་
 བན་ལོན་ལ་གཅིགས་ཆེན་ཕྱེད་པ། མིའི་བར་གྱི་རྟོན་སྤྱད་ལ་གཅིགས་ཆེན་ཕྱེད་
 པ། མིའི་སྤྱི་སྤྱི་དང་རིག་གནས་ཚན་རྩལ་འཛོན་ཐང་ལ་གཅིགས་ཆེན་ཕྱེད་པ་
 བཅས་ཀྱི་གྲང་བྱ་རྒྱུ་བས་མཚོ་བར་རྒྱར་ཡོད་པས། རིག་ཁག་གསར་པའི་
 འཇུགས་སྤེལ་དེའང་རྒྱུ་བས་ཁཚ་དཔོན་གཏུག་ཏུ་རྒྱར་ཡོད། དེས་ན་རྩོམ་
 ཁི་རྒྱར་གཞལ་ཡོད་རྒྱ་རྒྱབས་དང་མི་རྒྱབས་ལེགས་པར་རྒྱུད་ནས་ལོ་སྐབས་མ་
 ཁོར་བར་རིག་གནས་གསར་པའི་འཇུགས་སྤེལ་ལ་མཚོང་རྒྱུ་དུ་འདི་འཕེལ་
 རྒྱས་འབྱུང་འཇུག་པ་ནི་མི་རིགས་སྤྱིའི་ལོ་རྒྱུས་ལས་འགན་དུ་རྒྱར་ཡོད། དེ་
 འདྲའི་དབང་དུ་རིག་ཁག་གསར་པའི་འཇུགས་སྤེལ་ལས་དོན་འདི་དམངས་
 སྤྱིས་རྒྱབ་སྐྱོལ་ནས་ལག་དུབ་བྱ་འཚལ་བཞིག་ཡིན་གྱི། རིག་གནས་ཚན་རྒྱར་

གསུམ་ལྷན་གསུམ་དང་མཐོ་མཚོ་བ་པའི་གནས་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་རིག་གནས་
 ཅན་གྱིས་ཐད་ཀར་རྒྱལ་གྱི་ཞབས་མི་བརྒྱུད་པ་ན། ད་གཤོད་གཤོད་མཚོར་ལྷ་
 བྱིད་ཀྱི་ལྷ་ས་པ་འདོན་འཇུག་བ་དང་། གཤོད་མཚོར་ལྷ་བྱིད་ཀྱི་ལྷ་ས་པ་གང་
 རེགས་ཐིག་འདོན་དཔོན་ན། དེས་པར་ཐད་ཀར་གྱི་ཞབས་མིའི་ནང་ནས་
 འཕྱོངས་དཔོན་པ་རྒྱུད་ལྷུང་ལོང་། ལས་རིགས་སོ་སོས་དང་བཟའ་ལོ་རྒྱུས་
 ལས་འགན་འཁུར་མོད་པ་དང་འཁུར་མཁས་པའི་གཞི་ནས། ལྷོ་ཡོངས་དང་
 དུན་རིང་ལ་བསམ་ལྟོ་བཏང་ནས་སྐབས་ལྷོ་བཟུལ་ལྷོ་བཟོ་བ་དང་སྐབས་ལྷོ་བ་
 རམ་འདེགས་ལྱེད་པའི་རྩོགས་ནས་ལས་རིགས་ཐ་དད་བར་དུ་མཉམ་ལས་མི་
 འཕྱོངས་པའི་གནད་འགག་བསམ་འཚལ། དམངས་རྒྱུའི་རྒྱུན་བྱུང་དེ་གསུམ་
 འཇུག་རྒྱུ་བསྐྱབས་ལས་ཁྲུངས་ཀྱིས་རྒྱུན་བྱུང་གི་ཡོན་ཏན་དེ་རྩོ་ཀྱང་ནས་
 རེགས་པར་རྒྱུར་དཔོན་ལ་སྐབས་དོན་མེད་འཕོད་ཀྱི་རྒྱགས་སུ་གཞི་ཅའི་རྒྱལ་
 ཁབ་རྒྱུར་རྒྱས་ཆེ་ཤོས་ཉེ། དཔལ་འཕྱོར་སྤེལ་བ་ཉེ་བར་བརྒྱུད་ནས་བཅས་
 བརྒྱུར་རྩོ་འཕྱེད་རྒྱུ་འཕྱོངས་ལྱེད་པ་དང་། བྱིམས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་
 རེགས་རྒྱུར་ཡོང་བ། ཚོན་ཅལ་རྒྱུ་བགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྒྱལ་ཁབ་དར་རྒྱས་ཡོང་
 བ། སོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཡོང་བ། རིག་གནས་ལ་བརྩོ་འཕྱོག་དང་འཕྱོག་ལྷན་ལ་
 བརྩོ་འཕྱོག་ཡོང་བ། འཚར་གཞིའི་བཅའ་རྒྱུ་རྒྱུན་འཕྱོངས་ཡོང་བ་བཅས་
 རྩོགས་ནས་བབས་འགན་གང་རྩོགས་ཀྱིས་འཁུར་བ་དང་། ཆེད་ལས་ཞིབ་
 འཇུག་ལས་ཁྲུངས་དང་ཆེད་ལས་མཁས་པ་བར་སྐབས་ལྷོ་རྒྱུར་སྐྱོངས་སྐྱོགས་རྒྱལ་དུ་
 ཉེ་བར་བཅར་བའི་རིག་གནས་གཉེར་བའི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ནས་རིག་ཁག་
 གསུམ་པའི་འཇུགས་སྤེལ་ལ་རྒྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་ས་པ་འདོན་པར་རྒྱོད་དང་
 ལྷ་ས་ཀྱི་བཀོད་པ་ཡོད་འཚལ་སྟེ། 《ཉེ་བཅར་ཚོམ་མཚོད》ཀི་ཤོང་གི་དེ་
 བཞིན་ལག་ལེན་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ལས་སྤེད་དང་པོ་ཅམ་ཡིན།

“ཉེ་བཅར་གསུམ་”ཀི་རིག་གནས་གསུམ་པ་སྤེལ་བའམ་གཞི་དེ་ནས་རྒྱུན་

སོན་རིག་གནས་སྐྱེལ་བའི་བརྒྱུད་ལམ་གཙོ་བོས་རིག་ལགས། འཚོས་སྤྱོད་གས་
འདིའི་གནས་ལུགས་སྤུ་ཆར་མ་ཉོག་གས་པ་ནས་ད་ལྟ་གཙོགས་འཛིན་གྱི་དབང་པ་དང་།
སྐྱོད་ཏུ་གཞན་སྐྱེལ་ཚུལ་ནས་ད་ལྟ་རང་འགྲུལ་ཚུལ་ཏུ་འགྲུར་བར་ད་ཏུ་འག་
ལེན་དང་སྤྱིར་སྤྱོད་གས་གཉིས་ཀྱི་ཆ་ནས་འབད་འཚོལ་བ་རྟེན།

རིག་གནས་གསར་པ་དེ་སྐྱོད་སོན་གྱི་སོན་སྐྱོད་ཏུས་ལྷགས་དང་སོན་སྐྱོད་
འབྲེལ་བ་རྒྱུ་གཞིར་བཟུང་བའི་སྤྱི་ཚོགས་ལམ་ལུགས་གསར་པའི་རྒྱ་ལྷིབ་ལྟ་
ཚོགས་ནས་འགྲུར་བ་ཡིན་སྟེ། དེས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དེད་ལྷན་དཔོན་མཁོ་དང་
དཔལ་སྤྱིའི་ད་ལྟའི་ཁེ་སན་ལ་བཅི་འཛུགས་གྱི་དཔེ་ཐད་ནས་སྐྱོད་སོན་རིག་
གནས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་མཐུན་པ་རྟེན། ཞེ་བཅར་རིག་གནས་ཡིན་ན་སྐྱོད་
སོན་རིག་གནས་ཀྱང་ཡིན་པའི་དེས་པ་མེད་ན་ཡང་། སྐྱོད་སོན་རིག་གནས་
ཡིན་ན་དེས་ཞེ་བཅར་གྱི་རང་མཚན་འཛིན་པ་ནི་བརྟོན་ཏུ་མེད། སྐྱོད་སོན་
རིག་གནས་ལ་དེར་གྱི་མཁོ་བ་ཚུལ་ལ་གྲོ་ཚད་པ། འགྲུར་འགྲུར་ལའང་ཕན་
སོགས་ཤིང་གཞི་བཅུན་པའི་ཁྱད་ཚོས་ཡོད་ཀྱང་། འོན་ཏེ་དེས་སྐྱོལ་རྒྱུ་རིག་
གནས་དང་མི་རིགས་རིག་གནས་ཀྱི་ཁྱད་ཚོས་འགོག་པ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན།
དཔོན་མཁོ་ཆེ་བ་དང་ཕན་པ་ཆེ་བ་ལ་གཞིགས་ནས་གཏན་འབྲུག་དེད་སྐྱོད་དང་
གཞན་བཟང་རང་སྐྱོད་དང་ཉིང་བསལ་གསར་འདོན་ཚུལ་ཏུ་རང་གི་མཚན་
ཉིང་འཛིན། རྒྱ་མཚན་འདིའི་དབང་ཏུ་སྐྱོད་སོན་རིག་གནས་ཀྱིས་འདས་མིན་
ལོ་རྒྱུས་ལས་ཉར་ཚགས་ལྷན་བའི་དགེ་མཚན་ལྟར་པའི་རིག་གནས་ཀྱན་དང་།
འགྲོ་བ་མིའི་སྐྱོན་མོང་ཏུ་དགེ་མཚན་ལྟར་པའི་རིག་གནས་ཀྱན་ལ་བཅི་འཛུགས་
གྱི་དབང་པ། སྤྱི་ཚོགས་འཕེལ་རྒྱས་སུ་འགོ་བར་གྲོ་ཚད་མིན་དང་མི་དཔལ་སྤྱི་
ཚུ་བའི་ཕན་ཁེ་དང་མཐུན་མིན་འདི་ཚུ་གནད་ཏུ་སྤྱག་འདུག་འདི་དང་འགལ་
བའི་རིག་གནས་གང་དེ་མ་སྤྱད་མ་དགག་ཀྱང་ཉིད་ཀྱི་ཚོད་པལ་འཚོ་སྤོངས་རང་
ལྷགས་སུ་ཉམས་འགོ་བ་སྤྱི་ཅི། དེ་འདྲའི་དབང་ཏུ་སྤྱི་ཁོག་ཅམ་ནས་བལྟས་ན།